

1 oktober 2023

Beste mensen,

Nu de maatschappelijke afkeer van de teruggekeerde vrouwen begint te verminderen, werkt dit ook door in de vonnissen van de rechtbank. Die vallen lager uit dan voorheen, en het voeren van een gemeenschappelijke huishouding met een IS-strijder wordt in het laatste vonnis niet meer gezien als het bewust meewerken aan de voorbereiding van terroristische misdrijven. Omdat vrijspraak van de vrouwen zou leiden tot een 'geschokte rechtsorde' worden zij nog wel veroordeeld voor het zich bewust aansluiten bij een terroristische organisatie. Bij veel vrouwen is hier in werkelijkheid ook geen sprake van geweest. Een viertal vrouwen werd de afgelopen maand vrijgelaten, gemiddeld een maand voor de officiële einddatum van hun detentie.

Vier vrouwen in vrijheid gesteld

De afgelopen maand kregen vier vrouwen hun vrijheid terug. In alle gevallen werden de vrouwen ongeveer een maand vóór hun officiële einddatum vrijgelaten. We nemen aan dat dit was ter compensatie van het feit dat zij zich op de TA niet konden voorbereiden op hun vrijlating. Op de reguliere afdeling kunnen vrouwen deelnemen aan het 'penitentiair programma' waarbij zij enkele maanden voor hun definitieve vrijlating al enkele dagen per week naar buiten mogen om praktische zaken te regelen. Daardoor is de overgang van gevangenschap naar vrijheid niet zo abrupt. Gedetineerden op de TA mogen niet deelnemen aan dit programma, en zij worden vanuit de TA rechtstreeks op straat gezet. Hoewel zij natuurlijk erg blij zijn met hun herwonnen vrijheid, zijn voor hen de eerste weken buiten de gevangenis erg zwaar doordat zij volkomen onvoorbereid naar buiten komen.

De vrijlating van de vrouwen gebeurde in stilte zonder voorafgaande aankondiging. Dit was om geen slapende honden (de media en rechtse politici) wakker te maken. Natuurlijk waren de vrouwen dolblij om eindelijk hun kinderen weer helemaal terug te hebben (in het geval die al bij familie woonden), of ze in ieder geval wekelijks op te kunnen zoeken op hun verblijfadres bij Jeugdzorg.

We blijven strijden tegen detentie op de TA

Zoals ik al vele malen eerder heb aangegeven, horen de teruggekeerde vrouwen niet thuis op de terroristenafdeling. De TA is bedoeld voor echte terroristen die proberen medegevangenen te ronselen voor hun radicale ideeën; niet voor vrouwen die nog nooit geweld gebruikt hebben en die getraumatiseerd terugkeren uit Syrië. Detentie op de TA wordt bij hen alleen als extra straf gebruikt en dat is in strijd met de Nederlandse wet. Van een van de gedetineerden op de TA hoorde ik dat de vrouwen vorig jaar bij hun vertrek uit Syrië eerst een verklaring moesten ondertekenen voordat zij aan boord van het vliegtuig mochten dat hen terugbracht naar Nederland. In die verklaring gaven zij toe op de hoogte te zijn van het feit dat ze in Nederland naar een terroristenafdeling moesten. Deze verklaring vormt voor DJI een vrijbrief om alle vrouwen voor onbepaalde tijd op te sluiten op de TA, zonder te kijken naar de dreiging die er van individuele verdachten uitgaat. Doordat de vrouwen zich nog steeds gebonden voelen aan deze getekende verklaring, durven zij niet te protesteren tegen hun illegale detentie op de TA. Met enkele van de advocaten van de vrouwen heb ik al overlegd of het niet mogelijk is de illegale detentie van de vrouwen op de TA juridisch aan te vechten.

Nog veel Nederlandse volwassenen en kinderen achtergebleven in regio

Volgens de AIVD verblijven er nog altijd ongeveer honderd volwassen Nederlanders in de regio, van wie een derde verblijft in Syrisch-Koerdische kampen of in detentiecentra in Noordoost-Syrië. Bij jihadistische groeperingen lopen zo'n 25 Nederlanders rond. Ook zijn er nog zo'n honderdvijftig kinderen in het gebied van wie ten minste een van de ouders de Nederlandse nationaliteit heeft of langere tijd in Nederland heeft gewoond. Zo'n zeventig van die kinderen verblijven bij jihadistische groeperingen in Noordwest-Syrië.

De vrouwen die nu nog in Syrië of Turkije verblijven, hebben tot nu toe geen pogingen ondernomen om terug te keren naar Nederland. Dit houdt deels verband met de signalen die zij krijgen uit Nederland over de harde aanpak van de reeds teruggekeerde vrouwen (meerdere jaren op de TA, kinderen afgenomen, uitzetting naar buitenland na uitzitten van straf). Doordat de resterende vrouwen geen animo hebben om terug te keren naar Nederland, groeien hun kinderen vaak op in een IS-omgeving en kunnen zij volgens de AIVD op den duur een bedreiging gaan vormen voor ons land.

Vonnis Samira S. aanzienlijk lager dan eis van OM

Op 26 september sprak de rechtbank in Rotterdam het vonnis uit over Samira S. Zij werd veroordeeld tot 18 maanden onvoorwaardelijk; een aanzienlijk lagere straf dan de vier jaar die het OM had geëist. De straf viel lager uit omdat de rechtbank Samira alleen veroordeelde wegens de eerste aanklacht (aansluiten bij een terroristische organisatie) en niet voor de tweede (voorbereiden van terroristische handelingen door het voeren van een gezamenlijke huishouding met een IS-strijder). Dit was opvallend, omdat de rechtbank een maand eerder bij Tugba T. precies het omgekeerde deed. Blijkbaar was de rechtbank in de tussentijd ook tot de conclusie gekomen dat er geen bewijs was dat het eten koken voor de echtgenoot expliciet bedoeld was om hem in staat te stellen terroristische misdrijven te plegen. Dit is een belangrijke mijlpaal in de procesvoering tegen de teruggekeerde vrouwen.

Natuurlijk is het bewijs voor de eerste aanklacht ook dubieus. Uit de verhoren tijdens de inhoudelijke zitting bleek dat Samira tot het laatst geaarzeld had om de Syrische grens over te steken en zich bij haar echtgenoot te voegen, en dat zij dat zeker niet gedaan had met de bewuste bedoeling zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie. Ook het verwijt van de rechtbank dat zij vrijwillig in IS gebied gebleven was nadat zij wist welke misdrijven IS pleegde, was onterecht. Uit de verhalen van o.a. Laura H. weten we dat het voor alleenstaande vrouwen onmogelijk was om uit IS-gebied te ontsnappen, hoe graag ze dat ook wilden.

Proforma zittingen leiden niet tot opheffing voorarrest

Deze maand werden proforma zittingen gehouden voor zeven van de resterende vrouwen op de TA. Deze proforma zittingen moeten om de drie maanden gehouden worden om te beoordelen of de vrouwen nog langer in voorarrest moeten blijven. In alle gevallen besloot de rechtbank het voorarrest te verlengen. In sommige gevallen was het argument dat er nog meer bewijsmateriaal bestudeerd moest worden, en in andere gevallen dat schorsing van het voorarrest zou leiden tot een 'geschokte rechtsorde'. Dit laatste betekent dat de vrees bestaat voor maatschappelijke onrust wanneer het voorarrest wordt opgeheven. De 'geschokte rechtsorde' wordt wel vaker aangevoerd in deze rechtszaken. Het heeft betrekking op de verontwaardiging die er ontstaat in de media wanneer de vrouwen te lage straffen krijgen of vervoegd worden vrijgelaten. Bij het bepalen van de straf

houdt de rechter blijkbaar ook rekening met de roep in de maatschappij om vergelding van de IS-misdaden. Dat de vrouwen daar zelf niet actief aan hebben bijgedragen, speelt daarbij geen rol.

CDA congres verwerpt resolutie tegen afnemen Nederlandschap

Tijdens het CDA partijcongres van 23 september werd de door mij [ingediende resolutie](#) tegen het afnemen van het Nederlandschap bij teruggehaalde vrouwen helaas verworpen met 18 stemmen voor en 39 tegen. De resolutie werd behandeld in een van de 5 deelsessies waarin het congres was opgesplitst, en mijn sessie stond onder leiding van Madeleine van Toorenburg, de felste tegenstander van het terughalen van de vrouwen binnen het CDA. Zij was als Kamerlid nauw betrokken bij het opstellen van de wet op het intrekken van het Nederlandschap. Zij was waarschijnlijk ook verantwoordelijk voor het negatief preadvies dat het partijbestuur aan de resolutie had gegeven. Ik kreeg precies 30 seconden om mijn resolutie te verdedigen, en daarna vertelde Madeleine dat zij op basis van haar ervaring als directrice van een gevangenis wist dat vrouwen minstens zo gevaarlijk waren als mannen. Bij een publiek bestaande uit conservatieve CDA-leden is het dan niet moeilijk om te voorspellen hoe de stemming zal uitvallen. Ik heb bij het [partijbestuur een klacht ingediend](#) over de partijdige houding van de voorzitter van de sessie waarin mijn resolutie behandeld werd.

Aanschaf abonnementen op dierentuin en pretparken voor kinderen

Afgelopen maand hebben we weer vijf abonnementen aangeschaft voor kinderen en hun verzorgers, ditmaal voor dierenpark Blijdorp. Intussen proberen we ook voor de kinderen die nu nog bij Jeugdzorg verblijven om een abonnement aan te schaffen op een nabijgelegen dierentuin of pretpark. Dit is een beetje lastig in verband met de strikte geheimhouding rond de identiteit en verblijfplaats van de kinderen, maar Jeugdzorg heeft informeel al aangegeven dat zij graag van ons aanbod gebruikmaakt. Een van de gedetineerde vrouwen schreef mij deze week dat Jeugdzorg al begonnen is met het aanschaffen van dergelijke abonnementen, vooruitlopend op de betaling door onze stichting. De kinderen blijken het geweldig te vinden. Donaties voor deze actie zijn nog steeds welkom op rekening NL09 INGB 0007 4993 16 ten name van Stichting Kinderen terug uit Kalifaat.

Publiciteit

Nu de maatschappelijke afkeer tegen de teruggekeerde vrouwen begint te verminderen, zijn kranten minder geïnteresseerd in nieuwe sensatieverhalen over de betrokkenheid van de vrouwen bij de misdaden van IS. In plaats daarvan beginnen kranten positiever te schrijven over de noodzaak om de vrouwen en kinderen weer een kans te geven in onze maatschappij. Een voorbeeld daarvan was het [artikel in het Noord-Hollands Dagblad](#) van 22 september naar aanleiding van een interview dat ik gegeven had op verzoek van de krant.

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie de webpagina "[Laatste Nieuws](#)"

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com